

Utrecht, 25 mei 2022

Geachte heer/mevrouw,

Middels deze zienswijze reageert Holland Solar, de branchevereniging van de Nederlandse zonne-energiesector, op het door de Ministers in consultatie gebrachte wetsvoorstel voor het Klimaatfonds.

Holland Solar is positief over het voornemen van de Ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Financiën om €35 miljard beschikbaar te stellen om de emissiereductiedoelen van 2030 te behalen. Wij zien dat het voorliggende wetsvoorstel mogelijkheden biedt om de energietransitie in Nederland te versnellen. Desalniettemin, zijn er ook enkele punten van aandacht met betrekking tot het huidige wetsvoorstel die onze sector hierbij graag met u deelt.

Allereerst, in Artikel 2.2(a) wordt een fonds voorgesteld om “CO₂ neutrale elektriciteitsproductie in 2050” te faciliteren. Holland Solar is zeer positief over dit voornemen, maar maakt zich zorgen over het beschikbaar stellen van €5 miljard subsidie voor de bouw van twee kerncentrales. De realisatie van deze centrales zal lang op zich laten wachten en in die tijd zal Nederland afhankelijk blijven van, onder andere, (buitenlands) aardgas. Holland Solar pleit er daarom voor om met dit subsidiebedrag de markt uit te dagen om de meest kosteneffectieve technieken te ontwikkelen en in te zetten om de vraag naar CO₂-vrij flexibel vermogen in te vullen. De Nederlandse zonne-energiesector is ervan overtuigd dat met overdimensionering van wind- en zonne-energie het benodigde flexibel- en regelbaar- CO₂-vrije vermogen volledig ingevuld kan worden. Door in een vroeg stadium de markt uit te dagen om deze vraag in te vullen kan de Rijksoverheid de kosten significant lager houden dan nu begroot.

Ten tweede, in Artikel 2.2(b) “een CO₂-neutrale energievoorziening in 2050” wordt een budget gereserveerd van ~€4 miljard voor het aanpakken van onder andere de warmte-infrastructuur in Nederland. Holland Solar is positief over het voornemen van de Minister om hierbij geen voorkeur uit te spreken voor één specifieke techniek. Wij zijn er namelijk van overtuigd dat een combinatie van verschillende technieken nodig zal zijn om de warmtetransitie in Nederland te realiseren. Hierbij willen expliciet benadrukken dat het, voor het maatschappelijk draagvlak, van

groot belang is dat er, vóóordat een warmtenet wordt uitgerold, duidelijkheid wordt verschaft aan bewoners welke (duurzame!) energiebronnen voor het warmtenet gebruikt zullen gaan worden.

In de memorie van toelichting wordt, ten aanzien van Artikel 2.2(b), aangegeven dat in het Klimaatfonds indicatief €4 miljard euro wordt vrijgemaakt voor de energie-infrastructuur. Hierbij gaat het om subsidies voor de realisatie van infrastructuur die noodzakelijk is voor de energietransitie, zoals infrastructuur voor waterstof- en warmtetransport. In deze opsomming wordt het elektriciteitsnet niet expliciet benoemd maar speciale aandacht voor aanpassingen aan het elektriciteitsnet in Nederland is essentieel voor het realiseren van de energietransitie. Het huidige elektriciteitsnet loopt namelijk achter op de ingezette elektrificatie in Nederland en zorgt nu al voor problemen bij zowel het opwekken van duurzame energie, als het afnemen van elektriciteit. Dit zorgt voor een vertraging van de gewenste groei van duurzame opwekking, niet alleen voor elektriciteit maar ook voor warmte. Immers, de elektriciteitsinfrastructuur vormt een belangrijke basis van een aantrekkelijk investeringsklimaat voor duurzame opwekprojecten. Het verzwaren en het beter benutten van het elektriciteitsnet beoogt daarom aandacht. Binnen ons actieprogramma '[Samen sneller het net op](#)' en ons Position Paper '[aanpak netschaarste vereist versterking en betere benutting van het net](#)' zijn een aantal concrete suggesties opgenomen hoe deze verzwaring en betere benutting gerealiseerd kan worden. Het Klimaatfonds zou ook een budgettaire bijdrage moeten leveren aan het uitbouwen en efficiënter benutten van het elektriciteitsnet in Nederland.

Ten derde hopen wij dat het budget van €15 miljard voor de vroege opschaling van duurzame energiedragers ten behoeve van onder andere duurzame warmtebronnen techniekneutraal verdeeld zal worden. Vaak neigen discussies omtrent dit onderwerp zich alleen te focussen op de toekomst van waterstof. Waterstof is echter slechts één van de technieken die nodig zal zijn. Holland Solar is ervan overtuigd dat ook hier een grotere variëteit aan technologieën nodig is. Denk bijvoorbeeld ook aan een veel grotere rol die zonnewarmte hierin kan spelen.

Ten vierde, wordt in de memorie van toelichting ingegaan op de verschillende programma's die momenteel al in uitvoering zijn om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen

(Artikel 2.2(d)). Hier valt ook het hybride warmtepomp stimuleringsprogramma onder. Holland Solar wil hierbij nogmaals benadrukken dat, net zoals bij Artikel 2.2(b), duurzame oplossingen voor de gebouwde omgeving techniek neutraal gestimuleerd zouden moeten worden. Zo kunnen ook andere technieken, zoals zonneboilers en PVT-systemen, het hele jaar door een woning comfortabel duurzaam verwarmen, en in combinatie met een bestaande CV-ketel geïnstalleerd worden. Deze technieken kunnen daarom ook uitstekend gebruikt worden als onderdeel van een hybride systeem én zorgen niet indirect voor een lock-in van gascentrales gedurende de levensduur van het systeem. Een tweede positieve bijkomstigheid van een dergelijk (hybride) systeem is dat het elektriciteitsnet ontlast wordt omdat een deel van de warmte lokaal wordt geproduceerd. Op deze manier worden ook netverzwaringskosten beperkt. Om deze redenen pleit Holland er voor om de naam 'hybride warmtepomp stimuleringsprogramma' te wijzigen in 'hybride warmte stimuleringsprogramma'. Op deze manier werkt dit stimuleringsprogramma ook zo min mogelijk marktversturend, behoudt de overheid haar neutraliteit in de energietransitie, en kunnen woningeigenaren individueel kiezen voor die technieken die het best geschikt zijn voor hun specifieke situatie.

Met vriendelijke groet,

Nold Jaeger

Holland Solar, de branchevereniging van de Nederlandse zonne-energiesector

